

HOMILIE 6 JUNI 2021

Gebaren zeggen soms méér dan woorden. Het is een uitdrukking die we kennen in ons taalgebruik en ieder van ons maakte het ooit wel eens mee dat een blik, een gebaar, of een handeling, de kracht van woorden overtrof.

Wij wijze van illustratie wil ik jullie volgend verhaal uit WOII vertellen...

In de nacht van 6 juni 1944 vertrokken honderden schepen uit Engeland. Ze zaten vol soldaten die Europa moesten bevrijden van de Duitse bezetting. Eén van hen was Jack, een Amerikaanse marinier. Hij bereikte bij de landing op Normandië als eerste een dorp. Overal om hem heen was verwoesting, brand, dood, vernieling, ... Te midden van dit alles stonden een oude man en zijn vrouw. Vol vreugde begroetten ze hun bevrijder en nodigden hem uit in hun beschadigd huis. Ze waren eindelijk vrij! Ze hadden zo lang op dit moment gewacht dat ze geen woorden vonden voor hun emoties. Toen ging de man de kelder in om een fles champagne te halen. Die droeg hij als een kostbaar bezit. Jack, die geen Frans sprak, begreep dat ze deze fles hadden bewaard om de bevrijding te vieren. Hij was diep ontroerd door de blijdschap bij het samen drinken op deze bevrijding. Toen Jack terug in Amerika was, dronk hij elk jaar opnieuw een glas champagne op het feest van de bevrijding, en beleefde hij telkens terug die onverwachte ontmoeting.

Ook al liep er tussen deze mensen een taalbarrière, het gebaar dat de oude man stelde – en de Amerikaanse marinier jaarlijks herhaalde – was sterk.

Zo'n 19 eeuwen eerder werd het gebaar om samen maaltijd te houden – eenvoudig voedsel delen in gemeenschap – hét krachtige teken van verbondenheid in het prille christendom. En dat is het tot op vandaag.

Wanneer Jezus weet dat Hij de dood in de ogen kijkt, houdt Hij een laatste keer maaltijd met zijn leerlingen. Hij geeft zijn leerlingen in woord, maar vooral in gebaar mee, dat leven zoals God het droomt, een leven van bevrijding en verbondenheid is. Om die twee kernwoorden draait dit ritueel.

Allereerst is er de boodschap van **bevrijding**. Jezus' laatste avondmaal kwam niet uit de lucht vallen. Gelovige Joden vierden net die avond hun Seideravond. Het is de belangrijkste dag voor Joden waarin hun voedsel hen laat terugdenken aan de bevrijding uit de slavernij in Egypte. God wil geen slavernij voor Zijn volk. Hij leidt ze weg uit alles wat onderdrukt, naar het nieuwe leven in het Beloofde Land. Het is diezelfde boodschap van bevrijding die Jezus herneemt: niet de dood heeft het laatste woord, maar het leven.

Wat kan voor ons, volgelingen van Jezus vandaag, het moment van bevrijding zijn? Wat onderdrukt ons, waaruit moeten wij bevrijd worden om opnieuw het volle leven te ervaren?

Vragen ter overweging voor elk van ons.

En er is naast de bevrijding nog een tweede centraal woord: **verbondenheid**. Na de bevrijding uit Egypte sloot God een Verbond met Zijn volk. Het volk zou de geboden onderhouden en God van zijn kant zou Zijn volk beschermen.

Jezus spreekt over een Nieuw Verbond: het is deel uitmaken van het voorgeleefde leven van Jezus van Nazareth, die in en doorheen zijn dood de verrezen Christus wordt. Daar verwijzen zijn woorden bij het laatste avondmaal naar. Het bloed waarnaar Hij verwijst is in het Joodse gedachtengoed het levensprincipe. In de eucharistie nodigt Jezus ons uit om doorheen brood en wijn deelgenoot te worden in zijn aardse leven – maw zijn voorbeeld van dienende naastenliefde te volgen – én tegelijk zijn we deelgenoot aan zijn overwinning op de dood, zijn verheerlijkte leven bij God.

De horizontale en de verticale as van het kruis komen in de eenvoudige tekenen van brood en wijn samen: onze verbondenheid met elkaar vanuit onze verbondenheid met God.

Dit alles doen we om Hem te gedenken: we doen iets, we mogen dus actief participeren. Onze verbondenheid is niet louter het uitspreken van woorden; het vraagt een sterk engagement, een inzet in onze samenleving vandaag.

Hoeft dit gedenken enkel op de vastgestelde tijdstippen? Het antwoord vinden we in het evangelie zelf: Jezus vraagt zijn leerlingen in voorbereiding op het Paasfeest om 'een man met een kruik' te volgen. Een eigenaardige indicatie want in de drukte van de organisatie van het feest, liep Jeruzalem in die dagen vol met mensen die kruiken olie, wijn, en ander voedsel aansleepten. Met andere woorden: het kan zich overal en altijd voordoen, soms onverwacht en zéker wanneer twee of drie samenkomen in Zijn Naam.

Niet iedereen kan altijd fysiek deelnemen aan de eucharistie door ziekte of ouderdom. Daarom is de bijzondere aandacht voor de communiedelers vandaag belangrijk. Zij zorgen ervoor dat mensen die moeilijk in de kerk geraken, toch tastbaar verbonden blijven met de gemeenschap en zo mee delen in Jezus' leven. Op die manier zijn we samen lichaam van Christus.

Voor ieder van ons – hier aanwezig of verder weg door omstandigheden – zeggen sterke symbolen vaak meer dan woorden.